

13/2008-SOSV-SP

Instrukce Ministerstva spravedlnosti

ze dne 24. července 2009,

kteřou se provádějí některá ustanovení zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Změna: 575/2011-OT-OSV

Ministerstvo spravedlnosti vydává k zajištění jednotného postupu podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů¹⁾ (dále jen „zákon“), tuto instrukci:

§ 1

Informace

(k § 2 zákona)

(1) Poskytují se veškeré informace vztahující se k působnosti povinného subjektu, jejichž poskytování není ze zákona vyloučeno, zejména informace o

- a) činnosti povinného subjektu vyplývající z jeho působnosti nebo s ní bezprostředně související a o jejich podkladech a výsledcích, jakož i o záměrech povinného subjektu a jím přijatých opatřeních,
- b) charakteristice povinného subjektu, zejména o jeho postavení, struktuře, kontaktech, organizaci a dělbě (rozvrhu) práce, úkolech, způsobu jejich plnění a hospodaření.

(2) Za informaci poskytovanou podle zákona se nepovažují stanoviska a názory, sdělení o budoucích rozhodnutích a vytváření nových informací, zejména nově vytvářený výklad právních předpisů. Vytvářením nových informací však není pouhý soubor či výřitek stávajících informací.

(3) V pochybnostech, zda jde o informaci podle odstavce 1, vychází povinný subjekt z toho, že právo na informace je ústavně zaručeným politickým právem, jehož prostřednictvím se občané podílejí na výkonu veřejné moci a kontrole činnosti orgánů veřejné moci, a že přístup k informacím může být omezen pouze zákonem, je-li to nezbytné pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti²⁾. Při používání ustanovení o mezích základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu. Taková omezení nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena³⁾.

§ 2

Povinné subjekty

(k § 2 zákona)

Povinnými subjekty v resortu Ministerstva spravedlnosti jsou:

- a) Ministerstvo spravedlnosti,
- b) soudy,
- c) státní zastupitelství,
- d) Rejstřík trestů,
- e) Vězeňská služba České republiky,
- f) Probační a mediační služba České republiky,
- g) Institut pro kriminologii a sociální prevenci,
- h) Justiční akademie,
- i) právnické osoby, ve kterých mají povinné subjekty uvedené pod písm. a) až h) rozhodující vliv.

§ 3

Žadatel a forma poskytnuté informace

(k § 4, 6, 13 a 14 zákona)

(1) Osoba, která žádá o poskytnutí informace (dále jen „žadatel“), nemusí svou žádost odůvodňovat ani prokazovat, jaký zájem na informaci má. Není přípustné se na důvody žadatele dotazovat, s výjimkou dotazů směřujících k upřesnění žádosti nebo ke zjištění, zda se nejedná o žádost účastníka řízení či jiné osoby s právním zájmem na poskytnutí informací dle procesních předpisů.

(2) Informace se poskytuje v souladu se žádostí, tedy způsobem, který je v žádosti uveden. Není-li v žádosti uveden způsob poskytnutí informace a nebrání-li tomu okolnosti, upřednostní povinný subjekt poskytnutí informace v elektronické podobě, jinak ji poskytne v takové podobě, jakou byla učiněna žádost. Pokud již byla informace zveřejněna, postačí ve lhůtě sedmi dnů žadatele na zveřejněnou informaci odkázat, tedy uvést přesné místo či zdroj (např. přesnou adresu internetových stránek), kde ji lze získat. To neplatí, trvá-li žadatel na přímém poskytnutí informace.

§ 4

Povinně zveřejňované informace

(k § 5 zákona)

(1) Výčet informací, jež musí povinný subjekt zveřejnit ve svém sídle (ve své úřadovně) na všeobecně přístupném místě, je taxativní a řídí se zvláštním předpisem⁴). Ostatní informace povinně zveřejňované podle § 5 zákona se zveřejní obdobně.

(2) Informace, které se zveřejňují způsobem umožňujícím dálkový přístup, zveřejní povinný subjekt rovněž na elektronické úřední desce v aplikaci infoDeska. Povinnosti a postup při zveřejňování informací v aplikaci infoDeska jsou upraveny zvláštní instrukcí Ministerstva spravedlnosti⁵).

(3) Informace poskytnuté jednotlivým žadatelům zveřejní povinný subjekt způsobem umožňujícím dálkový přístup jen tehdy, mají-li obecný význam pro širší okruh žadatelů. Povinný subjekt zajistí dostupnost takto zveřejněných informací po dobu jednoho roku.

§ 5

Omezení práva na informace

(k § 11 zákona)

(1) Omezit poskytnutí informace vztahující se výlučně k vnitřním pokynům a personálním předpisům povinného subjektu lze jen v tom rozsahu, v němž tyto pokyny nebo předpisy regulují vztahy mezi zaměstnavatelem a zaměstnanci nebo vztahy výhradně uvnitř povinného subjektu, aniž by se výsledky takové regulace projevíly navenek (tj. ve vztahu ke třetím osobám). Toto omezení je fakultativní a závisí na správním uvážení povinného subjektu. Jeho využití musí být věcně odůvodněno, jinak povinný subjekt informace poskytne.

(2) Poskytování informací o probíhajícím trestním řízení⁶) je upraveno zvláštními předpisy⁷), a proto se na ně zákon nevztahuje. To však neplatí pro poskytování informací o pravomocných rozsudcích, jimiž bylo ukončeno trestní stíhání. Zvláštním předpisem⁸) je upraveno zveřejňování informací o trestním řízení ve věcech mládeže.

(3) Za „rozhodovací činnost soudů“ v jiných než trestních věcech je třeba v souladu s účelem zákona považovat nejen vlastní rozhodování soudů, ale také jejich postup v soudním řízení, jejich úkony směřující ke zjištění skutkového stavu věci a úkony účastníků učiněné vůči soudu a ostatním účastníkům řízení v rámci projednávání sporů a jiných právních věcí. Poskytují se však veškeré informace obsažené v rozhodnutích soudů, pokud jejich poskytování není vyloučeno z jiných důvodů. Dále se poskytují údaje organizačně-technického rázu, které se týkají projednávání a rozhodování konkrétního sporu nebo jiné právní věci (např. údaje o tom, zda byl podán návrh na zahájení řízení, není-li poskytnutí této informace v rozporu se zákonem chráněným zájmem, údaje o tom, kdy a kde se bude konat jednání, zda bylo jednání odročeno, zda je rozhodnutí soudu v právní moci nebo zda byl podán proti němu opravný prostředek), anebo obecné údaje o rozhodovací činnosti soudů (např. statisticky zpracovávané údaje, údaje o počtech a druzích projednávaných a rozhodovaných věcí či o počtech starších neskončených věcí).

(4) Při posuzování žádostí o informace, které směřují k pravomocným rozsudkům, soud jako povinný subjekt posoudí, zda rozsudek obsahuje chráněné informace, jimiž jsou zejména

- a) osobní údaje (viz § 8a a § 8b zákona a ustanovení zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů),
- b) informace o soukromí (viz § 8a zákona a ustanovení § 11 až 13 občanského zákoníku),
- c) utajované informace (viz § 7 zákona a ustanovení zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti),
- d) obchodní tajemství (viz § 9 zákona a ustanovení § 17 obchodního zákoníku),
- e) další informace, které jsou chráněné podle zákona, např. informace podle ustanovení § 11 odst. 2 písm. a) a c) nebo § 11 odst. 3,

f) další informace, které jsou chráněné podle jiných zákonů (např. bankovní tajemství či telekomunikační tajemství), a v rozsahu odpovídajícím výsledku tohoto posouzení veškeré ostatní informace poskytne. Při posuzování vychází z respektu k principům minimalizace a selekce zakotveným v ustanovení § 12 zákona, podle něhož povinný subjekt provede všechna omezení práva na informace tak, že poskytne požadované informace včetně doprovodných informací po vyloučení těch informací, u nichž to stanoví zákon.

(5) Jména a příjmení soudců, státních zástupců, advokátů, notářů, soudních exekutorů, znalců a tlumočnicků, insolvenčních správců a dalších osob, které jsou na základě zvláštního předpisu zapsány ve veřejně přístupných seznamech, pokud jsou uvedeny v souvislosti s jejich působností, pro kterou byly do veřejně přístupných seznamů zapsány, nejsou chráněnými osobními údaji. Rovněž tak nejsou chráněnými údaji informace o specializaci soudců a státních zástupců stanovené v rámci rozvrhu práce soudu nebo organizačním řádem státního zastupitelství. Názvy a další identifikační údaje právnických osob rovněž nejsou chráněnými osobními údaji.

§ 6

Postup při vyřizování žádosti

(k § 14 a 15 zákona)

(1) Vedoucí povinného subjektu pověří některý z organizačních útvarů nebo některého ze zaměstnanců (funkcionářů) přijímáním žádostí o poskytnutí informace a organizací jejich vyřizování, evidováním žádostí podaných v písemné formě ve zvláštním rejstříku a pořizováním záznamů o postupu při poskytování informace.

(2) Ústně, tj. i telefonicky, podané žádosti o poskytnutí informace se vyřizují neformálním způsobem v běžném úředním styku a neevidují se. Při jejich vyřizování je třeba postupovat v souladu se zákonem, a není-li důvod k odmítnutí žádosti, informace poskytnout. I na tento postup se ve smyslu § 177 odst. 1 správního řádu použijí základní zásady činnosti správních orgánů⁹⁾.

(3) Odložení žádosti, jejímuž vyřízení i přes vyžádané doplnění brání nedostatek údajů o žadateli [§ 14 odst. 5 písm. a) zákona], anebo kterou jsou požadovány informace, jež se nevztahují k působnosti povinného subjektu [§ 14 odst. 5 písm. c) zákona], není rozhodnutím. V prvním případě učiní povinný subjekt toto opatření po marném uplynutí lhůty 30 dnů od doručení výzvy k doplnění bez dalšího, ve druhém případě sdělí žadateli v zákonem stanovené lhůtě důvody tohoto opatření.

(4) Rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti, kterou žadatel k výzvě povinného subjektu neupřesnil ve stanovené lhůtě [§ 14 odst. 5 písm. b) zákona], a rozhodnutí povinného subjektu o tom, že žádosti o poskytnutí informace, byť i jen zčásti, nevyhovuje (§ 15 odst. 1 zákona), jsou rozhodnutími vydanými ve správním řízení.

(5) Pokud povinný subjekt žádosti o informace byť i jen zčásti nevyhoví, vydá vždy rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti o informace v části týkající se chráněných informací.

(6) Znečitelnění chráněných informací se provede začerněním nebo, před vytištěním elektronické verze, jejich nahrazením textem XXXXX, v elektronické verzi poskytované informace pak nahrazením chráněných informací textem XXXXX.

(7) Poskytuje-li povinný subjekt text rozsudku, pak v jeho záhlaví i v samotném textu znečitelní příjmení (vyjma iniciály), adresu a datum narození fyzických osob, s výjimkou osob uvedených v § 5 odst. 5 této instrukce; jméno v textu rozsudku ponechá. Pokud uvedení jména spolu s částečně anonymizovaným příjmením umožňuje ve vztahu k obsahu rozsudku snadnou identifikaci fyzické osoby a tato identifikace představuje neoprávněný zásah do chráněného práva, znečitelní jméno i příjmení fyzické osoby na pouhé iniciály.

(8) Je-li povinným subjektem soud, vydá rozhodnutí podle odstavce 4 a 5 předseda soudu jako orgán státní správy soudu nebo pověřený orgán v jeho zastoupení; je-li povinným subjektem Nejvyšší soud nebo Nejvyšší správní soud, vydá je pověřený soudce nebo jiný zaměstnanec soudu. Je-li povinným subjektem státní zastupitelství, vydá rozhodnutí podle odstavce 4 a 5 vedoucí státního zástupce jako orgán správy státního zastupitelství nebo v jeho zastoupení jím pověřený státní zástupce nebo jiný zaměstnanec státního zastupitelství, v jehož čele stojí; je-li povinným subjektem Nejvyšší státní zastupitelství, vydá je pověřený státní zástupce nebo jiný zaměstnanec státního zastupitelství¹⁰⁾. V ostatních případech vydá rozhodnutí ten, kdo stojí v čele povinného subjektu, nebo jeho pověřený zástupce.

§ 7

Odvolání a rozklad

(k § 16 zákona)

(1) O odvolání proti rozhodnutí povinného subjektu podle § 6 odst. 4 rozhoduje Ministerstvo spravedlnosti. Byli-li však toto rozhodnutí vydáno Nejvyšším soudem nebo Nejvyšším správním soudem, rozhoduje o odvolání proti němu předseda soudu. Bylo-li rozhodnutí vydáno státním zastupitelstvím, rozhoduje o odvolání proti němu nejbližší vyšší státní zastupitelství. Bylo-li rozhodnutí vydáno Nejvyšším státním zastupitelstvím, rozhoduje o odvolání proti němu nejvyšší státní zástupce.

(2) Orgán, který vydal napadené rozhodnutí, může o odvolání proti němu rozhodnout sám (autoremedura), pokud odvolání v plném rozsahu vyhoví a spolu s rozhodnutím o odvolání poskytne žadateli požadovanou informaci.

(3) O rozkladu proti rozhodnutí Ministerstva spravedlnosti rozhoduje ministr spravedlnosti na základě návrhu jím ustanovené zvláštní komise.

§ 8

Stížnost na postup při vyřizování žádosti

(k § 16a zákona)

(1) Stížností na postup povinného subjektu při vyřizování žádosti rozhoduje Ministerstvo spravedlnosti. Je-li však předmětem stížnosti postup Nejvyššího soudu nebo Nejvyššího správního soudu, rozhoduje o stížnosti předseda soudu. Je-li předmětem stížnosti postup státního zastupitelství, rozhoduje o stížnosti nejbližší vyšší státní zastupitelství. Je-li předmětem stížnosti postup Nejvyššího státního zastupitelství, rozhoduje o stížnosti nejvyšší státní zástupce.

(2) Stížností na postup Ministerstva spravedlnosti jako povinného subjektu rozhoduje ministr spravedlnosti.

§ 9

Úhrada nákladů

(k § 17 zákona)

(1) Povinný subjekt je v souvislosti s poskytováním informací podle zákona oprávněn žádat úhradu nákladů spojených s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a odesláním informací žadatelem. Sazebník úhrad za tyto náklady stanoví Ministerstvo spravedlnosti ve zvláštní instrukci.

(2) Hrazení nákladů podle odst. 1 je povinnými subjekty požadováno pouze tehdy, přesáhnou-li náklady na poskytnutí informace částku 100,- Kč bez nákladů na poštovní služby.

§ 10

Výroční zpráva

(k § 18 zákona)

(1) Povinné subjekty uvedené v § 2 zpracovávají výroční zprávu o činnosti v oblasti poskytování informací podle vzoru uvedeného v příloze č. 1 této instrukce. Tuto výroční zprávu předkládají rovněž Ministerstvu spravedlnosti, a to vždy do 15. března následujícího roku.

(2) Rozsudkem soudu podle § 18 odst. 1 písm. c) zákona se rozumí rozsudek ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace vydaný podle § 65 a násl. soudního řádu správního.

§ 11

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 21. prosince 1999, č. j. M-1827/99, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

§ 12

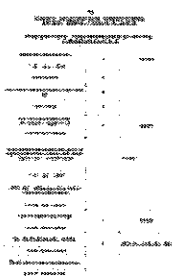
Tato instrukce nabývá účinnosti dnem 1. srpna 2009.

ministryně spravedlnosti

JUDr. Daniela Kovářová v.r.

Příloha

Vzor výroční zprávy o činnosti povinného subjektu v oblasti poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím



Plná velikost obrázku

1) Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění zákona č. 101/2000 Sb., zákona č. 159/2000 Sb., zákona č. 39/2001 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 61/2006 Sb., zákona č. 110/2007 Sb., zákona č. 32/2008 Sb., zákona č. 254/2008 Sb., a zákona č. 274/2008 Sb.

2) Čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod.

3) Čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod.

5) Instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 23. března 2009, č. j. 157/2008-OD-SI, kterou se upravují povinnosti a postup při zveřejňování informací v aplikaci infoDeska resortu justice.

6) § 12 odst. 10 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, ve znění pozdějších předpisů.

7) § 8a až 8c zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, ve znění pozdějších předpisů.

8) Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže, ve znění pozdějších předpisů.

9) § 2 až 8 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů.

10) § 13c odst. 5 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů.